

Personer som har intellektuell funktionsnedsättning, svårt att förstå, svårt att lära nya saker

Hur personer med olika funktionsnedsättningar använder internet 2021

Antal svarande: 258

Om denna rapport

Denna rapport är framtagen av Begripsam i samarbete med Centrum för Klinisk Forskning (CKF) Dalarna. Data som utgör underlag för rapporten kommer från undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet, SMFOI. Datainsamling har skett 2017, 2019 och 2021.

Arbetet med att producera rapporten har letts av Stefan Johansson, teknologie doktor och VD vid Begripsam AB. Den vetenskapliga granskningen har letts av docent Catharina Gustavsson vid CKF. Rapporten ingår i en serie rapporter som ges ut under vintern 2023 och våren 2024 vars syfte är att ge aktuella lägesbilder av hur personer med funktionsnedsättning använder internet. Dessa rapporter kompletterar bilden av internetanvändning i den svenska befolkningen. Arbetet med dessa rapporter koordineras av Kerstin Ivarson Ahlstrand, projektledare vid Begripsam.

Datainsamling och vetenskapliga analyser har skett inom ramen för forskningsprogrammet CoDesign for Accessibility, CoDeAC. De frågeställningar som ligger till grund för datainsamlingen och analyser görs i nära samarbete med Föreningen Begripsam och med organisationer och individer i den svenska funktionsrättsrörelsen.

Forskningsarbete har sin grundfinansiering genom medel från Forte och CKF. Rapporten är framtagen med stöd av Post- och telestyrelsen.

Samtliga rapporter går att hitta via www.begripsam.se/internet

Använd gärna det här materialet för att sprida kunskap om villkoren för internetanvändning och användning av smarta telefoner, datorer och surfplattor men ange källan.

Omslagsbilden är skapad av Karin Forsell med hjälp av AI, Adobe Firefly.

Stockholm, december 2023.

Innehållsförteckning

Om denna rapport	2
Diagnoser och svårigheter	5
Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter har du?	5
Internet	6
Använder du internet?	6
Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?.....	6
Vad av detta använder du?	7
Vad är din inställning?	7
Vilka av dessa e-hälsotjänster har du använt?.....	9
Har du haft vårdmöten via internet?	9
Känner du dig delaktig i det digitala samhället?	10
Smart telefon.....	11
Har du tillgång till en smart telefon?.....	11
Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?	11
Hur tycker du det är att använda en smart telefon?	11
Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?	11
Dator	13
Har du tillgång till en dator i ditt hem?	13
Hur kunnig är du på att använda en dator?	13
Hur tycker du det är att använda dator?	13
Har du några hjälpmedel till din dator?	13
Surfplatta	15
Har du tillgång till en surfplatta?.....	15
Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?	15
Hur tycker du det är att använda surfplatta?.....	15
Har du några hjälpmedel i din surfplatta?	15
Bakgrundsvariabler	17
Vilket åldersintervall stämmer för dig?	17
Vilken är din könstillhörighet?	17
Är svenska ditt första språk?	17

I vilket län bor du?	18
I vilken typ av ort bor du?	18
I vilken typ av boende bor du?	18
Får du hjälp av någon i din vardag?.....	19
Vem eller vilka bor du tillsammans med?	19
Vilken är din högsta avslutade utbildning?	19
Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?	20
Vilken inkomst har du per månad?	20
Hur fick du information om den här undersökningen?	20

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter har du?

Svar	Procent	Antal
ADD	7	19
ADHD	12	32
Afasi	5	14
Autismspektrum (Autism, Asperger)	24	63
Bipolär	2	6
Blind	1	3
CP	8	20
Demens, Alzheimer	1	2
Depression	21	53
Dyslexi	12	31
Dyskalkyli, matematiksvårigheter	5	14
Döv, barndomsdöv	2	4
Döv, vuxendöv	1	3
Dövblind	0	1
Epilepsi	12	31
Grav hörselnedsättning	3	7
Grav synnedsättning	7	17
Hjärnskada, förvärvad	15	39
Huvudvärk, migrän	15	39
Kommunikationssvårigheter	26	68
Koncentrationssvårigheter	39	101
ME/CFS (Kroniskt trötthetssyndrom)	9	23
Känslig för starka intryck (flimmer, ljus, ljud)	28	73
Lässvårigheter	32	82
Minnessvårigheter	36	92
MS	1	2
Parkinson	1	2
Räknesvårigheter	22	56
Rörelsehinder, finmotorik	23	60
Stroke	7	18
Schizofreni, psykossjukdom	2	6
Självförtroende/självkänsla, bristande	16	41
Skrivsvårigheter	31	79
Social rädsla	9	23
Språkstörning, DLD	8	21
Svårt att förstå	36	92
Svårt att lära mig nya saker	44	113
Svårt att komma igång eller avsluta saker	39	101
Svårt att sitta	9	22
Svårt att behålla fokus på en uppgift	36	92
Talsvårigheter	19	50
Utvecklingsstörning eller intellektuell funktionsnedsättning	60	154
Ångest	20	51
Annan	12	32

Internet

Använder du internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	97	222
Nej	3	6
	Totalt	228

Tycker du att det är svårt att använda internet?

Svar	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	40	88
Det är svårt att söka information	22	48
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	36	78
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	44	95
Det är svårt att förstå innehåll	39	85
Det är svårt med lösenord	47	103
Det är svårt för att design och utformning är störande	21	46
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	8	17
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	22	48
Vet inte	2	4
Annat	14	31

Har du svarat nej - att du inte använder internet:

Varför använder du inte internet?

Svar	Procent	Antal
Det är för svårt	20	1
Jag kan inte för jag vet inte hur man gör	20	1
Jag har ingen dator, telefon eller surfplatta	40	2
Jag har ingen internetuppkoppling	40	2
Jag har inte de hjälpmedel jag behöver	20	1
Det är för dyrt	20	1
Annat	40	2

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	58	130
Nej	39	88
Vet inte	4	8
	Totalt	226

Vad av detta använder du?

Svar	Procent	Antal
Blogg, har en egen	6	14
Blogg, läser andras	12	27
Facebook	69	151
Instagram	50	110
Snapchat	25	55
Dejtingtjänster	6	14
Vädertjänster, till exempel SMHI, klart.se	51	111
Musiktjänster, till exempel Spotify	63	139
Kartor och vägvisning	43	95
Spela spel	50	110
Titta på TV-program, till exempel SVT Play	61	135
Titta på Youtube	82	181
Titta på Netflix eller andra streamingtjänster	47	104
Lyssna på radioprogram	21	45
Lyssna på poddar	19	41
Läsa dagstidning	25	54
Köpa biljetter till resor	26	56
Köpa biljetter till evenemang	19	42
Boka tider till sjukvården	33	73
Boka tider till tandvården	16	35
Mobilt BankID	58	127
E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	10	21
Swish	50	109
Betala räkningar	44	96
E-handel, köpa saker via internet	37	82
Webbmöten, till exempel via Zoom, Teams, Skype, Messenger, Facetime	46	101
Lyssna på ljudböcker, till exempel Storytel, Nextory	15	32
Lyssna på talböcker lånade via Legimus	17	38
E-post	58	127

Vad är din inställning?

Biljetter

Svar	Procent	Antal
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	32	70
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	17	36
Inget av alternativen passar mig	51	111
	Totalt	217

Boka tider till vården

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till sjukvården via internet	28	61
Jag undviker om möjligt att boka tider till sjukvården via internet	23	50
Inget av alternativen passar mig	48	104
	Totalt	215

Boka tider till tandvården

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till tandvården via internet	16	35
Jag undviker om möjligt att boka tider till tandvården via internet	28	60
Inget av alternativen passar mig	56	119
	Totalt	214

Mobilt BankID

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda Mobilt BankID	51	111
Det är svårt att använda Mobilt BankID	16	34
Inget av alternativen passar mig	33	71
	Totalt	216

E-legitimation, som inte är Mobilt BankID

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	11	22
Det är svårt att använda E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	19	38
Inget av alternativen passar mig	70	142
	Totalt	202

Betala räkningar via internet

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att betala räkningar	32	69
Det är svårt att betala räkningar	28	61
Inget av alternativen passar mig	40	86
	Totalt	216

E-handla

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att e-handla, köpa saker via internet	34	72
Det är svårt att e-handla, köpa saker via internet	29	63
Inget av alternativen passar mig	37	80
	Totalt	215

Vilka av dessa e-hälsotjänster har du använt?

Svar	Procent	Antal
1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation	72	111
1177 e-tjänster, där man behöver logga in	65	100
Capio Online, CapioGo	5	7
KRY	9	14
Min Doktor	7	11
Dr24	5	8
Annan	20	30

Hur tycker du att 1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation fungerar?

Svar	Procent	Antal
Den är lätt	48	52
Den är svår	31	33
Jag har ingen uppfattning	21	23
	Totalt	108

Hur tycker du att 1177 e-tjänster, där man behöver logga in, fungerar?

Svar	Procent	Antal
Den är lätt	56	55
Den är svår	32	32
Jag har ingen uppfattning	12	12
	Totalt	99

Har du haft vårdmöten via internet?

Svar	Procent	Antal
Ja, före Corona-pandemin	7	14
Ja, under Corona-pandemin	27	57
Nej	68	141
Vet inte	2	4

Vårdmöten via internet

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till sjukvården som vårdmöten via internet	24	15
Jag undviker om möjligt att boka alla mina tider till sjukvården som vårdmöten via internet	33	21
Inget av alternativen passar mig	43	27
	Totalt	63

Känner du dig trygg/säker med vårdmöten via internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	23	45
Till viss del	20	39
Nej	14	27
Vet inte	45	89
	Totalt	200

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

Svar	Procent	Antal
Ja	39	81
Till viss del	41	87
Nej	16	33
Vet inte	4	9
	Totalt	210

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Ja	78	167
Nej	20	43
Vet inte	1	3
	Totalt	213

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	47	98
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper och hjälpmedel	31	64
Jag kan inte tillräckligt om smarta telefoner för det jag vill använda smarta telefoner till	5	11
Jag kan inte alls använda en smart telefon	14	30
Vet inte	3	7
	Totalt	210

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Lätt	41	68
Varken lätt eller svårt	43	71
Svårt	13	22
Vet inte	3	5
	Totalt	166

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

Svar	Procent	Antal
Ja	20	32
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	11	18
Nej	49	80
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	11	18
Vet inte	9	15
	Totalt	163

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din smarta telefon

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	25	12
Förstoring	25	12
OCR-program	10	5
Ordprediktion	15	7
QR-scanner	29	14
Röststyrning	19	9
Skärmläsning, Voice Over	8	4
Stavningskontroll	42	20
Tal till text	31	15
Talsyntes/uppläsning	25	12
Telefonen i sig är mitt hjälpmedel	56	27
Annat	23	11

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

Svar	Procent	Antal
Ja	83	174
Nej	17	35
Vet inte	1	1
	Totalt	210

Hur kunnig är du på att använda en dator?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	42	89
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	26	55
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	18	38
Jag kan inte alls använda dator	8	16
Vet inte	6	12
	Totalt	210

Hur tycker du det är att använda dator?

Svar	Procent	Antal
Lätt	36	61
Varken lätt eller svårt	39	67
Svårt	20	34
Vet inte	5	9
	Totalt	171

Har du några hjälpmedel till din dator?

Svar	Procent	Antal
Ja	16	27
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	10	16
Nej	56	94
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	14	23
Vet inte	8	13

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din dator?

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	18	7
Förstoring	38	15
OCR-program	8	3
Ordprediktion	20	8
Punktskriftsdisplay	5	2
QR-scanner	8	3
Röststyrning	25	10
Skärmläsningprogram, typ Jaws, Vocie Over	5	2
Speciell mus	20	8
Speciellt tangentbord	15	6
Stavningskontroll	50	20
Tal till text	30	12
Talsyntes/uppläsningprogram	40	16
Datorn i sig är mitt hjälpmedel	45	18
Annat	20	8

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Ja	67	138
Nej	33	67
Vet inte	1	1
	Totalt	206

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	47	95
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	23	47
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	10	20
Jag kan inte alls använda surfplatta	7	15
Vet inte	12	25
	Totalt	202

Hur tycker du det är att använda surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Lätt	50	68
Varken lätt eller svårt	30	41
Svårt	13	17
Vet inte	7	9
	Totalt	135

Har du några hjälpmedel i din surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Ja	21	28
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	9	12
Nej	49	66
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	14	19
Vet inte	7	10
	Totalt	135

Vilka hjälpmedel använder du till din surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	9	7
Förstoring	17	13
OCR-program	8	6
Ordprediktion	5	4
QR-scanner	10	8
Röststyrning	9	7
Skärmläsningprogram, Voice Over	4	3
Stavningskontroll	31	24
Tal till text	23	18
Talsyntes/uppläsningprogram	17	13
Surfplattan i sig är mitt hjälpmedel	45	35
Annat	22	17

Bakgrundsvariabler

Vilket åldersintervall stämmer för dig?

Svar	Procent	Antal
Under 16 år	4	9
16–24 år	20	41
25–34 år	21	43
35–44 år	19	40
45–54 år	13	26
55–64 år	16	32
65–75 år	6	12
76 år eller äldre	2	4
	Totalt	207

Vilken är din könstillhörighet?

Svar	Procent	Antal
Man	40	81
Kvinna	58	118
Annan	2	4
Jag vill inte svara	1	1
	Totalt	204

Är svenska ditt första språk?

Svar	Procent	Antal
Ja	92	190
Nej	8	17
	Totalt	207

I vilket län bor du?

Svar	Procent	Antal
Stockholms län	26	53
Uppsala län	6	12
Södermanlands län	5	11
Östergötlands län	5	11
Jönköpings län	2	5
Kronobergs län	1	2
Kalmar län	2	4
Blekinge län	1	1
Skåne län	15	30
Hallands län	2	3
Västra Götalands län	16	33
Värmlands län	1	1
Örebro län	2	4
Västmanlands län	3	7
Dalarnas län	6	12
Gävleborgs län	3	7
Västernorrlands län	2	5
Västerbottens län	2	4
Vet inte	1	1
	Totalt	206

I vilken typ av ort bor du?

Svar	Procent	Antal
Stad	58	120
Mindre samhälle	29	60
Landsbygd	13	26
	Totalt	206

I vilken typ av boende bor du?

Svar	Procent	Antal
Hyreslägenhet, vanlig	31	63
Bostadsrättslägenhet	14	28
Villa, hus	31	64
Gruppboende	14	28
Servicelägenhet	4	9
Annat stödboende	2	4
Jag är hemlös	2	4
Annat	2	5
	Totalt	205

Får du hjälp av någon i din vardag?

Svar	Procent	Antal
Ja	61	125
Nej	39	81
	Totalt	206

Vilken typ av hjälp?

Svar	Procent	Antal
Hemtjänst	11	13
Personlig assistans	15	19
Boendestöd, stödpersoner eller liknande	48	60
God man/förvaltare	34	42
Anhörig/närstående	44	55
Annat	11	13

Bor du tillsammans med någon?

Svar	Procent	Antal
Ja	48	100
Nej	52	107
	Totalt	207

Vem eller vilka bor du tillsammans med?

Svar	Procent	Antal
Sammanboende, partner eller gift	40	39
Barn under 18 år	11	11
Hemmaboende barn över 18 år	13	13
Bor med mina föräldrar eller en förälder	50	49
Delar bostad med en vän (eller flera) – kollektivboende	2	2
Annat	5	5

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

Svar	Procent	Antal
Grundskola	14	28
Grundsärskola	7	15
Gymnasium	17	34
Gymnasiesärskola	34	69
Yrkesutbildning/Yrkes högskola	6	12
Folkhögskola	7	14
Högskola/Universitet	13	26
Annan	2	4
Vet inte	1	2
	Totalt	204

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?

Svar	Procent	Antal
Arbetar	22	46
Arbetslös	7	14
Hemma med barn	1	1
Pensionär	9	18
Sjukskriven	12	25
Sjukersättning/Förtidspensionär	23	48
Daglig verksamhet	32	65
Aktivitetsersättning	16	32
Studerar	20	40
Annat	8	16

Vilken inkomst har du per månad?

Svar	Procent	Antal
0 kronor	6	12
1- 4 999 kronor	10	21
5 000 – 9 999 kronor	20	41
10 000 – 14 999 kronor	34	68
15 000 – 19 999 kronor	9	19
20 000 – 24 999 kronor	5	10
25 000 – 29 999 kronor	3	7
30 000 – 49 999 kronor	1	1
50 000 kronor eller mer	2	3
Jag vill inte svara på den frågan	10	21
	Totalt	203

Hur fick du information om den här undersökningen?

Svar	Procent	Antal
E-post	37	71
Facebook	27	51
Tidning	2	3
Vän/närstående	15	29
Min organisation	19	36
Annat sätt	15	29